

НАЗВА ДИСЦИПЛІНИ: МЕНЕДЖМЕНТ НАУКОВИХ ПРОЕКТІВ

I. Цикл загальної підготовки

1.2. Дисципліни науково-практичної підготовки

1.2 б. Вибіркові дисципліни

ВИКЛАДАЧ:

Чала Н.Д., доктор наук з державного управління, доцент, професор кафедри маркетингу та управління бізнесом, n.chala@ukma.edu.ua

ЗАГАЛЬНЕ НАВАНТАЖЕННЯ: 2 ECTS

Заняття в аудиторії: 18 год (4 лекційних заняття та 5 семінарських занять по 2 академічні години)

Самостійна робота слухачів курсу: 42 год.

АНОТАЦІЯ

Дисципліна “Менеджмент наукових проектів” спрямована на формування вміння розробляти, планувати й ефективно реалізовувати наукові проекти за базовою моделлю проектного менеджменту (знання процесів і процедур ініціювання, ведення й завершення проекту) із доцільним застосуванням відповідного програмного забезпечення. Окрема увага приділятиметься виробленню навичок обраховування проектних кошторисів, оцінювання результатів проекту і планування проектних ризиків, уміння планувати робочі завдання в часі і встановлювати пріоритети у проектній діяльності.

МЕТА І ЗАВДАННЯ КУРСУ:

Метою курсу «Менеджмент наукових проектів» є опанування навичками науково-організаційної діяльності завдяки обізнаності з принципами формування робочих груп, етичної ділової комунікації, техніками підвищення ефективності використання робочого часу й наполегливості в досягненні поставлених завдань у визначені терміни; уміння працювати автономно та ініціативно.

Серед тем курсу важливе місце посідає пошук можливостей фінансової підтримки наукового проекту та підготовки заявок для отримання фінансування. Більшою мірою ці теми сфокусовано на вивчення вимог Фонду фундаментальних досліджень, європейських та американських програм наукових досліджень, але, в залежності від сфери наукових інтересів PhD-студента вивчаються також і інші. За результатами вивчення дисципліни слухачі готують грантову заявку на внутрішньоакадемічний конкурс іменного Фонду родини Юхименків.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ І ФОРМИ ОЦІНЮВАННЯ

Результати навчання	Методи викладання і навчання	Форми оцінювання
Знати та вміти використовувати методику розробки наукових проектів (розробка і оцінка ідеї проекту, дизайн проекту, Побудова логіко-структурної матриці проекту)	Лекційні та семінарські заняття. Індивідуальні заняття з попереднім інструктажем. Самостійна робота: розробка дизайну наукового проекту, пошук джерел фінансування, заповнення заявки на фінансування.	- Групове завдання: розв'язок кейсу; - Участь у дискусії; - Індивідуальне завдання
Використовувати базові підходи до управління науковим проектом (планування завдань, часу, ресурсів у проекті)	Інноваційні технології навчання (презентації, проблемні бесіди, роботи в малих групах, дискусії, кейс-методи,	- Індивідуальне завдання; - Взаємне рецензування
Знати методи розробки бюджету проекту та управління ризиками наукового проекту	колаборативне навчання (спільні розробки і проекти), індивідуальні практичні завдання.	Підготовлений план оцінювання інтервенцій
Розуміти особливості розробки та реалізації міждисциплінарних та міжнародних наукових проектів	Колаборативне навчання: проблемні дискусії, робота в малих групах, презентації.	Індивідуальне завдання (презентація)

ЗМІСТ КУРСУ

Вступне слово

Курс змістовно складається з трьох частин: основи управління проектами; особливості розробки і менеджменту наукових проектів; вивчення можливостей отримання фінансування наукових проектів.

Тематичний план дисципліни

Тема 1. Управління проектами: основні етапи

1. Проект: базові поняття
2. Планування проекту
3. Комунікації в проекті
4. Управління проектом: методика SCRUM
5. Закінчення проекту, звітування

Тема 2. Дизайн наукового проекту

1. Логіко-структурна матриця наукового проекту
2. Перевірка практичної здійсненності ідеї наукового проекту (припущення та ризики)
3. Визначення показників впровадження наукового проекту
4. Планування часу та ресурсів, необхідних для реалізації наукового проекту

Тема 3. Бюджет наукового проекту та ризики

1. Планування розподілу ресурсів проекту (діаграма Ганта)

2. Управління ризиками проекту

3. Розробка проекту бюджету

Тема 4. Міждисциплінарні наукові проекти і створення проектних груп

1. Передумови і головні підходи у міждисциплінарних дослідженнях

2. Особливості формування команди для міждисциплінарних проектів

3. Комунікація, компетентність та професіоналізм у міждисциплінарних проектах

Тема 5. Менеджмент міжнародних наукових проектів

1. Міжнародний науковий проект - особливості реалізації

2. Ініціатива та створення міжнародних наукових проектних команд

3. Вплив національного законодавства на управління міжнародним науковим проектом

Теми і завдання до семінарських занять	Кількість годин
Практичне заняття 1. Науковий проект: ідея та дизайн. <ul style="list-style-type: none"> Обговорення напрямів дослідження та ідей проекту Обговорення міждисциплінарних проектів. Робота в малих групах з розробкою ідеї проекту 	2 год.
Практичне заняття 2. Пошук фінансування для наукових проектів <ul style="list-style-type: none"> Практичне завдання: знайти 5 можливостей для фінансування наукового проекту. Робота в малих групах: обговорення можливостей фінансування наукового проекту. 	2 год.
Практичне заняття 3. Заповнення заявки на фінансування наукового проекту. <ul style="list-style-type: none"> Робота в малих групах: заповнення заявки на фінансування наукового проекту. 	2 год.
Практичне заняття 4. Оцінка та розробка бюджету проекту. <ul style="list-style-type: none"> Робота в малих групах: формування бюджету проекту. 	2 год.
Практичне заняття 5. Презентація наукових проектів <ul style="list-style-type: none"> Заняття проходить у вигляді публічної презентації та захисту заявки на науковий проект 	2 год.

Практичне заняття 3. Заповнення заявки на фінансування наукового проекту.

Робота в малих групах: заповнення заявки на фінансування наукового проекту.

Передбачається, що слухачі готують заявку за формою внутрішньоакадемічного конкурсу Фонду імені родини Юхименків.

Посилання на умови конкурсу: Положення про конкурс та форма запиту:

1615

ЗАПИТ НА ФІНАНСУВАННЯ ПРОЕКТУ

I. Персональна інформація

ПІБ			
Спеціальність			
Науковий керівник			
Кафедра			
Рік навчання			
телефон		e-mail	
Тема наукового дослідження			Термін виконання (к-сть місяців)
Дата подачі запиту	Підписи		
	(аплікант)	(завідувач кафедри)	(секретар Комісії)

II. ОПИС ПРОЕКТУ (ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ІН.) (1-2 стор.)

ТЕМА

2.1. СТИСЛИЙ ОПИС

обґрунтуйте їх актуальність та доцільність виконання.

2.3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ.

Докладно представте очікувані результати дослідження та продемонструйте їх цінність для вітчизняної та світової науки. Зазначте можливість впровадження.

Обґрунтуйте цінність очікуваних результатів для Вашого особистого професійного зростання, підготовки дисертації тощо.

2.4. ФІНАНСУВАННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ.

**Обґрунтуйте необхідність фінансування запропонованого дослідження.
НАДАЙТЕ КОШТОРИС**

III. ВІДОМОСТІ ПРО НАУКОВИЙ ДОРОБОК

3.1. Зазначте свій загальний **h-індекс** згідно з базою даних Scopus та веб-адресу авторського профілю.

3.2. Перелік статей у журналах, що входять до наукометричних баз даних Web of Science та Scopus, для гуманітарних, суспільних та економічних наук - Index Copernicus.

№ з/п	Повні дані про статті з веб-адресою електронної версії	Наукометрична база даних	Індекс SNIP (Source Normalized Impact Per Paper)

3.3. Список статей у журналах, що входять до переліку фахових видань України, монографії та розділи монографій за останні 5 років.

№ з/п	Повні дані про статті у журналах з переліку фахових видань України, у закордонних журналах, що не входять до наукометричних баз монографії та розділи монографій	Кількість друкованих аркушів

3.4. Охоронні документи (патенти) на об'єкти права інтелектуальної власності

№ з/п	Назви документів та їх вихідні дані

3.5. Тези доповідей на міжнародних та вітчизняних конференціях за останні 5 років.

№ з/п	Тези доповідей з веб-адресою електронної версії

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Рівень поточних знань здобувачів оцінюється відповідно до методики рейтингової оцінки. Сутність методики полягає у визначенні поточного рейтингу PhD-студента, що розраховується як сума балів за всіма видами практичних завдань та результатами самостійної роботи і нараховується протягом семестру.

Види робіт	Довідка про оголошені конкурси наукових проектів, вимоги, терміни подачі	Заповнена заявка та презентація ідеї наукового дослідження	Розробка наукового проекту Проектна група Науковий дослідницький проект Розрахунок бюджету проекту та опис ризиків Пропозиції щодо подачі цього проекту на фінансування	Загалом
Оцінювання	15	30	55	100

Критерії оцінювання завдання «Довідка про оголошені конкурси наукових проектів, вимоги, терміни подачі» для PhD-студентів за дисципліною «Менеджмент наукових проектів»

Подача довідки відбувається у письмовому вигляді без додаткового захисту. Довідка повинна містити перелік Фондів/програм/інших можливостей (із посиланням на інтернет-сторінку, або інші джерела звідки взято цю інформацію) із зазначенням вимог до аплікації та проекту/обсягу фінансування/термінів подачі/критеріїв відбору для фінансування наукового проекту/дослідження за напрямом підготовки науковця. Передбачається, що PhD-студент має опрацювати великий обсяг інформаційних джерел і знайти 4-5 позицій для довідки.

У випадку, якщо станом на момент підготовки цієї довідки подача аплікацій припинена, то необхідно зазначити дату поновлення прийняття аплікацій/закриття можливості фінансування

Критерії оцінювання завдання «Заповнена заявка та презентація ідеї індивідуального наукового дослідження» для PhD-студентів за дисципліною «Менеджмент наукових проектів»

Передбачається, що після виконання попереднього завдання PhD-студент обере для розробки наукового проекту і підготовки аплікації одну з описаних програм і у відповідності до її вимог підготує аплікацію/заявку на підтримку індивідуального наукового проекту.

Попередньо PhD-студенти зорієнтовані на підготовку заявки на отримання гранту імені родини Юхименків. Подається короткий опис програми для якої готується наукова

заявка і заповнена апікаційна заявка (опис наукового проекту), презентація відбувається у вигляді 5-ти хвилинного виступу.

При оцінюванні враховується ідея проекту, її відповідність вимогам програми, повнота заповненої апікаційної заявки, оцінка необхідних ресурсів (у тому числі економічна і фінансова, тобто статті витрат, закупівля обладнання, гонорар, залучення інших учасників, тощо) та коректність визначення кінцевих результатів виконання проекту, моніторинг, вимоги до якості виконання проекту та ризики¹.

Ідея проекту	Заповнена апікаційна заявка, опис проекту (мета, завдання, структура, етапи виконання, очікувані результати, ризики, необхідні ресурси, якість та моніторинг)	Презентація ідеї проекту (за 5 хвилин презентувати ідею індивідуального проекту)	Загалом
10	10	10	30

Критерії оцінювання завдання «Підготовка заявки на підтримку групового наукового проекту» для PhD-студентів за дисципліною «Менеджмент наукових проектів»

Передбачається, що PhD-студенти підготують групову заявку для підтримки наукового проекту². Бажано, щоби при підборі групи створювалися міждисциплінарні наукові команди зі слухачів дисципліни, водночас створення інших наукових команд не заважає презентації ідеї проекту. PhD-студенти мають подати короткий аналіз можливості фінансової підтримки наукового дослідження, опис самого наукового проекту (ідея, мета, завдання, етапи виконання, необхідні ресурси, очікувані результати), обґрунтувати критерії підбору учасників команди/формування виконавців проекту, а також презентувати це перед аудиторією за 7 хвилин.

КРИТЕРІЇ СКЛАДАННЯ ІСПИТУ

Іспит проводиться у формі публічної презентації підсумкового письмового завдання - Заявки на фінансування наукового проекту.

За результатами складання іспиту якість підсумкових знань студента оцінюється за рейтинговою системою та трансформується в національну шкалу та шкалу ECTS.

¹ Тут більшою мірою при оцінці звертається увага на співставлення вимог до апікації, тому, якщо апікація не вимагає окремих пунктів, але потребує інших – не означених у описі пунктів, то їх можна не включати з обов'язковим написанням тої інформації, яка потрібна.

² Завдання спрямовано на прояв творчості у розробці ідеї проекту, водночас пріоритетом є спрямування наукових проектів на основну тему PhD-роботи. Відповідно, якщо в рамках основного PhD-дослідження не можливо з об'єктивних причин розробити міждисциплінарний дослідницький проект, то в рамках цього завдання більш поглиблено розробляється проектна заявка на фінансову підтримку основного PhD-дослідження.

**Порядок перерахунку рейтингових показників нормованої 100-бальної
університетської шкали оцінювання в національну 4-бальну шкалу та шкалу ECTS**

За шкалою університету	За національною шкалою		За шкалою ECTS
	Екзамен	Залік	
91 – 100	Відмінно	Зараховано	A (відмінно)
81 – 90	Добре		B (дуже добре)
71 – 80			C (добре)
66 – 70	Задовільно		D (задовільно)
60 – 65			E (достатньо)
30 – 59	Незадовільно	Не зараховано	FX (незадовільно – з можливістю повторного складання)
1 – 29			F (неприйнятно – з обов’язковим повторним курсом)

Мінімальний пороговий рівень оцінки за роботу в семестрі (допуск до екзамену) складає 30 балів. **У разі отримання оцінки «неприйнятно»** (нижче 29 балів) студент зобов’язаний повторно вивчити дисципліну. У разі отримання оцінки «незадовільно» студент має право на два перескладання: викладачеві та комісії. При цьому максимальна підсумкова оцінка після перескладання може бути лише «достатньо». Замість перескладання комісії студент може обрати повторне вивчення дисципліни.

ПОЛІТИКА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Виконання навчальних завдань і робота в курсі має відповідати вимогам «Положення про Академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА» (затверджене наказом № 112 від 07.03.2018 року)

https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/cat_view/1-dokumenty-naukma/12-normativna-baza-naukma/6-systema-zabezpechennia-iakosti-osvitnoi-diialnosti-ta-iakosti-vyshchoi-osvity/71-normativni-dokumenty

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні:

1. Верзух Э. Управление проектами: ускоренный курс по программе MBA: Пер. с англ. - М.: ООО «И.Д. Вильямс», 2008. - 480 с.
2. The PMBOK® Guide <https://www.pmi.org/pmbok-guide-standards>
3. SCRUM : навчись робити вдвічі більше за менший час / Джефф Сазерленд ; [пер. з англ. Ярослава Лебеденка]. - Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2016. - 279 с.
4. Управління міжнародними інвестиційними проектами : навчальний посібник / В. П. Савчук, С. І. Прилипко, О. Г. Величко ; за заг. ред. С. І. Прилипка ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, ДВНЗ "Київ. нац. економічний ун-т ім. В. Гетьмана". - Київ : КНЕУ , 2013. - 469 с. : іл.
5. Креативные технологии управления проектами и программами / под ред. Бушуева С.Д. ; Украинская ассоциация управления проектами. - Киев : Саммит-Книга, [2010]. - 763 с.
6. Кэмпбелл, Кларк А. Управление проектом на одной странице : как представить любой проект на одном листе бумаги / Кларк А. Кэмпбелл ; [пер. с англ. В. Н. Логвинова]. - Москва ; Санкт-Петербург ; Киев : Диалектика, 2009. - 159 с.
7. Хэлдман, Ким. Управление проектами : быстрый старт / Ким Хэлдман ; под ред. С.И. Неизвестного. - Москва : ДМК Пресс ; Академия АйТи, 2008. - 351 с. : ил.

Додаткові:

8. Когон, Корі. Керування проектами для "неофіційних" проект-менеджерів / Корі Когон, Сьюзетт Блейкмор, Джеймс Вуд ; [пер. з англ. М. Євсєнко, О. Кожушко]. - [Харків] : Фабула-бізнес, [2018]. - 238, [1] с
  9. Управління проектами : навчальний посібник / О. В. Березін, М. Г. Безпарточний. - Суми : Університетська книга, 2014. - 271 с.
- Хорин, Грегори М. Моя первая книга об управлении проектами / Грегори Хорин ; [пер. с англ. Ю.Н. Скороход]. - Москва : Эксмо, 2006. - 301 с. : ил
- EIC Accelerator (SME Instrument) Funding opportunities
<https://ec.europa.eu/easme/en/section/sme-instrument/eic-accelerator-sme-instrument-funding-opportunities>
- U.S. Embassy in Ukraine Current Programs and Grants <https://ua.usembassy.gov/education-culture/current-programs-grants/>
- Оголошення про двосторонні конкурси наукових проєктів
<https://mon.gov.ua/ua/ministerstvo/diyalnist/mizhnarodna-dilnist/mizhnarodni-naukovi-proekti/dvostoronni-naukovi-konkursi>
- Грант для проведення наукових досліджень ім. Родини Юхименків
<https://www.ukma.edu.ua/index.php/projects/doctoralschool>

Схвалено на засіданні кафедри маркетингу та управління бізнесом
 « 2 » вересня 2019 р., протокол №8